

ඒවගේම විශාල ග්‍රහ වස්තුවක් මුහුදට ඇද වැටීමෙන් සුනාමියක් ඇතිවෙන පුළුවන්.

මේ ඕනම විදිහකින් මුහුදේ ජලය තිරස් අතට චලනය වෙන පුළුවන්. එතකොට ලොකු විභව ශක්තියක් ඇතිවෙලා ඒ ශක්තිය වාලක ශක්තියක් බවට පත් වෙනවා, ඒ ශක්තිය තරංග ආකාරයෙන් ජලය තුළින් ගොඩබිමට ඇවිත් සුනාමියක් ඇතිවෙනවා.

ඒ වගේම මුහුද යට සිද්ධ වෙන හැම භූ කම්පනයකින්ම සුනාමියක් ඇති වෙන්නෙත් නැහැ.

භූ කම්පනයේ ප්‍රභලතාවයෙන් තමයි සුනාමියක් ඇති වීම හා ඒකෙන් සිද්ධ වෙන හානිය තීරණය කරන්නේ.

රිචට් පරිමාණය කියන ඒකකයෙන් තමා භූ කම්පනයක ප්‍රභලතාව මනින්නේ.

එක කාලයකදී මුහුදේ සාමාන්‍ය ජල මට්ටම කොහොමත් ඉහල යනවා. ඒ කාලයට වාරකන් කාලය කියලා කියන්නේ. ඒ කාලයට ධීවර ජනතාව මුහුදු යාමෙන් වලකිනවා.

ඒවගේම තමයි පුතේ විශේෂයෙන්ම මතක තියාගන්න ඕනා සුනාමියක් ඕනම වෙලාවක ඇතිවෙන්න පුලුවන්. සුනාමියක් ඉදිරියේදී ඇතිවෙනවා කියලා සතියකට දෙකකට කලින් අනතුරු අඟවන්න බෑ.

එතකොට කවුද ටීචර් අපිට ඒ ගැන කියන්නේ...?

දැන්නම් අපිට සුනාමි අනතුරු ඇඟවීමක් කරන්නේ කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මගින්.

සුනාමි අනතුරු ඇඟවීමකදී කරන්න ඕනා මෙනවද වීචර...?

කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදුකරන අනතුරු ඇඟවීමකදී අනතුරුදායක ප්‍රදේශ වල වාසය කරන ජනතාව වෙරළින් සහ මුහුදට සම්බන්ධ ජල මාර්ග වලින් ගංගා ඇළ මාර්ග ආදියෙන් දුරස් වෙලා පුලුවන් තරම් උස් ස්ථාන වලට ඉක්මනින් යන්න ඕනා.

සුනාමි අනතුරුදායක තත්වය අඩුවෙලා කියලා සන්නිවේදන මාධ්‍ය මගින් දැනුම් දෙනකන් අවදානම් ප්‍රදේශ වලට යන්න හොඳ නෑ.

සුනාමි අවස්ථාවකදී මුහුදේ බෝට්ටුවක් ඇතුලෙ ඉන්නවනම් ගොඩ බිමට එන්න උත්සහ කරන්න එපා.

මුහුද ආශ්‍රිතව වැඩෙන කඩොලාන ශාක, වෙරළබඩ ශාක, සුනාමි හානිය තරමක් දුරට අඩු කරන්න හේතු වෙන නිසා, ඒ වගේ ශාක ආරක්ෂා කිරීමෙන්, ඒ වගේ ශාක වගා කිරීමෙන් ,සුනාමි ආපදා අවම කරගන්න පුලුවන්.

සුනාමිය ගැන අපිට දැනගන්න ක්‍රමයක් නැද්ද වීචර...?

මිනිස්සුන්ට දැන් යම් කිසි වැටහීමක් තියනවා 2004 සුනාමි අවස්ථාවේ සිදුවීම් ගැන.